

NORD-BORNHOLMS UGEBLAD

Udgivet af et Interessentskab.
Ansvarshavende: Otto Gornitzka.
Forretningsfører Sparekasse. Ridder
Trykt i Allinge Rogtrykkeri.

Avertissementsprisen er pr. Pettitline
for Inserater paa Forsiden 15 Øre.
Almindelige Annoncer 1. Gang 10 Øre
etterfølgende Gange 5 Øre.

Nr. 133

Fredag den 21. April 1916

4de Aarg.

„Nord-Bornholms Ugeblad“

trykkes i et Antal af mindst 1600 Exempl.
og forsendes gennem Postvæsenet i Allinge
Sandvig, Olsker, Rutsker, Rø og Klemensker.

„Nord-Bornholms Ugeblad“

har den største Udbredelse i Nordre Herred
bliver læst i ethvert Hjem og egner sig der-
for bedst til Avertering.

„Nord-Bornholms Ugeblad“

optager gerne Bekendtgørelser af enhver Art
saasom Køb, Salg, Foreningsmeddelelser,
Efter- eller Aflysninger, Auktioner etc.

„Nord-Bornholms Ugeblad“

udgaar hver Fredag, kan bestilles paa alle
Postkontorer samt paa Bladets Kontor og
koster 1 Kr. halvvaarlig.

Slikkeriets skadelige Følger.

Naar man lader Børn faa deres Vilje.

En af de Uvaner, der har størst Betydning for Børnenes fysiske og psykiske Tilstand, er Hangen til Slikkeri; men istedetfor at modarbejde den, nærer Børnenes Venner og Forældre den ved til enhver Tid at traktere Børnene med Godter.

At Børnene faar noget sødt, er i og for sig ikke urimeligt, fortæller „Sundhedsbladet“, det kommer kun an paa, hvornaar de faar det, og i hvilken Mængde — men af alle de Mødre, jeg har truffet, har jeg kun fundet en, der paa dette Punkt bar sig fornuftigt ad. Naar hendes Børn fik Godter foræret, enten af hende selv eller andre, blev de straks gent i en Skuffe, som kun blev aabnet een Gang om Dagen. Lige efter Frokost fik Barnet hver Dag Lov til at tage et Stykke eller to, dermed basta. Paa den Maade havde de længe Fornøjelse af deres Godter og undgik Slikkeriets slemme Følger. Thi den tidlige Spisegodter, der finder Sted f. Eks. blandt Skolebørn i Byerne, har ofte slemme Følger. Den berøver dem Lysten til og Smagen for deres Mad.

Hvor ofte klager Mødre ikke over, at deres lille Pige eller Dreng ikke vil spise Middagsmad, eller over, at Barnets Appetit i det hele taget er daarlig, og hvor sjældent tænker de paa, at Grunden er den, at lille Peters Mave er fyldt med farvede Bolscher eller daarlig Chokolade. Hvor ofte tænker Mødrene mon over at Grunden til Barnets daarlige Mave er den selv samme, thi Fordøjelsen maa nødvendigvis forærves, naar Maven aldrig faar Hvile, idet den stadig tvinges til at arbejde med at omsætte Sukker (Rørsukker), der er et temmelig tungt fordøjeligt Stof, til et Stof, der kan opsluges i Tarmkanalen.

I Forening med en daarlig Tandpleje, bidrager denne Maade at ernære sig paa til at ødelægge Børnenes Tænder.

Man kan straks danne sig et Begreb herom, hvis man undersøger en Klasse nyindmeldte Børn i en Kommuneskole. I Stedet for Tænder har en saadan Klasse Børn paa 6-8

Aar nogle uhyggelige ildelugtende sorte Stumper i Munden, og stort bedre er det heller ikke i de andre Klasser. Naar Børnene har skiftet Tænder, kommer der en Periode, hvor Tænderne er pæne, og Børnene er fri for Tandpine, men den varer ikke længe. I Klasserne for 10—14 Aars Børn finder ofte Forsømmelser Sted paa Grund af Tandpine, og af samme Grund træffer Lærere daglig paa forpinte Barneansigter.

Ved al utidig Slikkeri undergraves Børnenes Helbred, og deres Humør ødelægges. Den lille Slikmund er gnaven og sær og udarter let til at blive en Tyran i Hjemmet og en Skandale for sin Moder, naar han er ude. Han nipper kun til sin Middagsmad og er langtfra færdig, naar Desserten kommer ind. Alligevel skal han have den største Portion, ellers skriger han op. Er der Kager paa Bordet, river han til sig, uden at spørge om Forlov.

Paa en Rejse til en større By, gik jeg engang ind paa et Konditori. Saa kom en Dame med en nydelig lille Dreng paa ca. 7 Aar. Drengen fik efter sit eget Valg Iskager. Han spiste 4 Stk. af forskellig Slags. — „Saa mit Lam, nu er du vist mæt, skal vi saa gaa?“ spurgte Moderen. „Nej, jeg vil have mere.“ — „Nej, nu kan du vente til i Morgen.“

Øjeblikkelig satte Drengen i med et Hyl, saa alle Gæster forfærdet holdt sig for Ørene.

„Vær dog stille, mit søde Barn, nu køber Moder alt, hvad du vil have.“

Saa blev han ved, til han kastede op, til Opbyggelse for dem, der sad rundt om, og saa undskyldte Moderen sig oven i Købet med: „Jeg maa føje ham i alt, for han har været syg og vil næsten ikke spise noget Mad.“

En saadan Fremgangsmaade er ikke blot forkastelig fra et Opdragelses-Standpunkt, men den er ogsaa i høj Grad skadelig for Sundheden.

En Nytaarsaften.

(Humoreske)

Forts. fra forr. Nr.

Nu var min Taalmodighed til Ende, og jeg for' som en rasende frem og tilbage i Værelset. I det samme ringede det paa Dørklokken. Det var et Bud med en Billet fra Dagny, som spurgte, hvorfor jeg dog ikke kom. Vor Sag stod ret godt, for Partikulieren havde endnu ikke vist sig. Men jeg maatte skynde mig at komme, før det blev for sent.

Mit Mod luede atter op.

„Skaf mig en Frakke,“ raabte jeg til min Værtinde, „lige meget, hvad det saa skal koste, om De saa skal stjæle den fra Kongen selv!“

Men Værtinden trak paa Skuldrene og mente, at nu var der ikke andet for, end at jeg maatte gaa til en Pantelaaner.

„Rigtig!“ udbro' jeg, og i næste Øjeblik var jeg nede paa Gaden.

Men Klokken var nu blevet halvelve, og Pantelaanerne havde selvfølgelig lukket; mon deraf lod jeg mig ikke standse. Folkene var gaaet hen for at tilbringe Nytaarsaften hos nogle bekendte og jeg lod Pigen give mig Adressen. Jeg havde sat mig for, at jeg vilde føre min Vilje igennem.

Endelig fandt jeg Manden jeg søgte. Han var kendelig oplivet og lo højt, da jeg fortalte ham mit Uheld; han var imidlertid et godmodigt Menneske og gik straks ind paa at følge med mig til Forretningen.

Nu var Klokken blevet halvtolv. Med stum Rædsel saa' jeg paa Uret. Men det beroligede mig, at nu havde jeg jo en Frakke, og hvis jeg skyndte mig, kunde jeg endnu naa at hilse paa det ny Aar sammen med den Pige, jeg elskede.

Da jeg kom hjem, traadte min Værtinde mig glædestraalende i Møde med den Meddelelse, at min Nabo, som havde laant min Frakke, havde bragt den tilbage allerede for en halv Time siden.

Jeg ærgrede mig over den Ulejlighed og de Omkostninger, jeg havde haft, og som nu var til ingen Nytte; men samtidig glædede det mig, at jeg nu kunde trække i min egen Frakke.

Da Klokken manglede ti Minutter i tolv var jeg færdig. Men der var nu ikke nogen Vogn at faa, og jeg maatte da tilbagelægge Vejen til Fods. Næppe havde jeg gaaet et halvt hundrede Skridt, før en Flok lystige Svende kom lige imod mig. De skraalede: Glædeligt Nytaar! og søgte at standse mig. Jeg prøvede forgæves at slippe bort; men en greb mig i Armen, og en anden i Frakkén. Jeg rasede og slog omkring mig, og mine Angribere sparede sig heller ikke; jeg fik Pullen slaaet ind i min nye Cylinderhat og det ene Frakkeskøde halvt afrevet. Saa kom Politiet og tog os alle med til Stationen.

Efter et kort Ophold her fik jeg Lov til at gaa, og som en Stormvind ilede jeg hjem for at klæde mig om endnu en Gang. Men da jeg stod ved Entrédøren, kom jeg i Tanker om, at jeg havde Nøglen i de andre Benklæder og kunde derfor ikke lukke mig selv ind. Saa klappede jeg i Hænderne, raabte og holdt et Spektakel; men først efter en halv Times Forløb kom min Værtinde og lukkede op. Jeg styrtede opad Trappen og ind i mit Værelse.

„Hvor er den anden Frakke?“ skreg jeg. Men min Værtinde svarede, at min Nabo havde været der igen. Han skulde ud endnu en Gang og havde derfor taget den anden Frakke.

Fuldstændig sønderknust sank jeg sammen. Alt var forbi; og jeg erklærede besluttet, at nu vilde jeg blive hjemme.

Jeg var grædefærdig af Raseri og Skuffelse. Men efterhaanden be-

gyndte Humøret at komme igen. Jeg bryggede mig en varm Toddy og fejrede Aarsskiftet ganske alene. Saa satte jeg mig til at skrive et hjertegribende Undskyldningsbrev til min elskede og fortalte hende hele mit Eventyr. Og saa gik jeg i Seng og sov ind.

Da jeg Nytaarsdag aflagde Visit i Dagnys Hjem, modtoges jeg med en stormende Latter. Mit utrolige Uheld den foregaaende Dag havde stemt dem alle særdeles livlige, og jeg fandt hurtigt Tilgivelse, fordi jeg ikke havde indfundet mig.

Og saa havde der endda været et Held i Uheldet: Den lykkelige Partikulier havde heller ikke været der. Jeg fik at vide, at min gode Ven, som jeg for otte Dage siden havde fortalt, hvorledes det stod til, havde faaet fat i ham om Eftermiddagen og havde turet saa længe omkring med ham, til det blev for sent at gaa i Besøg. Sandt at sige havde min Medbefjerer ej heller været i en saadan Tilstand, at han kunde vente at gøre større Lykke hos Dagnys Forældre, og saa blev han helt borte.

Og dette var i høj Grad til Held for mig; thi fra denne Dag steg mine Chancer hos begge hendes Forældre — vel tildels fordi jeg hin mindeværdige Aften var kommet saa tragikomisk afsted, og derved skaffet dem en gratis og velgørende Latter — og samme Aar, i den vidunderlige Maj Maaned, stod vort Bryllup i min Hustrus Hjem.

— Frode Christensen.

Ensam.

Min Kjærest e rajst, å ja ser na
alri mer,
hon e dråd me ejn anjn ouer
Vanned.
Nu sedder ja så ensam i Morkjed
å ser
hvor Sjyerna di driva ud frå Lanned.

Nu sedder ja så ensam i Morkjed
hver Nat
å lyes ette Kattana å Tjæltarna,
å tænker så ota: „Å hvem der då
va Kat —
di mora dom å mjava hela Næltarna.“

— Christian Jørgensen

Hammershus.

XVI.

Fæstningens Forfald

Hammershus havde nu fuldstændig mistet sin Betydning som Fæstning. Der havde ikke længe været Raad til nogen som helst Istandsættelse, og selv som Statsfængsel var det ringe. Man stolede nu udelukkende paa den af Thomas Fincke efter Frederik den Femtes Ordre reorganiserede Militz og de forbedrede Kystbatterier og Skanser.

Den Krig med Sverrig, som Kongen paabegyndte 1675—79, bragte ingen Forandring. — Den danske

Flaade var nu den stærkeste, og man observerede fra Hammeren 31. Maj 1686, hvorledes den danske Flaade jagede 44 svenske Orlogsskibe tæt forbi Hammeren nordøst paa, hvorefter der stod en Kamp ved Øland. Ikke desmindre forsøgte Svenskerne Aaret efter at gøre Landgang ved Sandvig med 500 Mand i Baade, „men bleve saaledes hilste af Landets Kanoner, at de ikke kom med nogen Baad til Landet, og det sagdes, at saa mange af dem bleve dræbte, at der til sidst næppe var saa mange tilbage, at de kunde ro Baadene ud til Skibene igen.“

Aaret efter strandede, som tidligere omtalt heri Bladet, den store svenske Transportflaade paa 25 Skibe — og af 4—5000 Soldater druknede over 1000; Resten toges til Fange og anbragtes under Bevogtning i Kirkerne, paa Hammershus og andre Steder, indtil de efterhaanden kunde overføres til København.

Da Krigen var endt, sendte Kongen en Kommission herover, for at undersøge Øens økonomiske Tilstand og Hammershus Forfatning. Den daværende Amtmand og Kommandant, Christian Gjedde, blev afsat og maatte aflevere sine Papirer og Regnskaber til kritisk Undersøgelse.

Det er ganske interessant at se, hvorledes Kongens betroede Mænd paa den Tid og i Løbet af faa Aar kunde varetage deres „Interesser“. Synsforretningen paa Hammershus 1682 afgiver i den Henseende et talende Vidnesbyrd.

Hammershus forefandtes i en elendig Tilstand, saavel indvendig som udvendig. Porthuset var faldefærdigt, selve Porten gammel og brøstfældig, og Muren med Taarnet og „Runddelene“ var ligeledes ganske brøstfældig, ja mange Steder nedfalden og igen udbedret med Tørv.

I Slotskirken fandtes: 1 Par Lysestager, 1 gammel brugelig Messelagel og 1 Messeskjorte. 1 liden Tinkalk, 2 af salig Amtmand Finckes og Frues Vaaben samt 1 Tavle, ligeledes med hans Vaaben.

I selve Slotsbygningen fandtes af Inventarium: 1 slet (alm.) Fyrreseng. 1 Udtrækseng. 1 liden Fyrrebord, 1 andet Bord. 6 Jærn-Kakkelovne, 1 Hestemølle, som kan bruges, et gammelt Fyrreskab med 2 Døre, 1 Fyrrebord, 1 Fyrrebænk med 2 Fødder, 2 gamle, ubrugelige Bryggerkar a 5 Tdr. 150 nye Tagsten, 200 Rønne-Tagsten og 1 Ambolt. — Det var alt!

Af Krigsmateriel paa Hammershus fandtes kun lidt. Til Beboelse for Kommandanten egnede Hammershus sig ikke mere. En midlertidig Bolig for denne, eller rettere Vicekommandanten, blev opført af Bindingsværk udenfor den egentlige Slotsgaard, og den ny Kommandant, Bendix von Hatten, boede paa Lensgaard, hvor han døde 1685.

Kong Christian den 5te opgav da Hammershus som Fæstning. Han mente i Ærteholmene at have fundet en Øgruppe, der egnede sig bedre til Befæstningsanlæg, særlig

da der mellem disse fandtes en naturlig dyb Havn, hvor Flaaden kunde søge Læ og Tilflugt, hvad Hammershus i høj Grad manglede. — 1684 anlagedes Fæstningsværker paa disse Øer, af hvilke de største fik Navn Christiansø og Frederiksværk.

Medens disse Arbejder stod paa, fortsattes Undersøgelserne mod de mange uredelige Embedsmænd. — En af de værste var Amtsskriveren August Dechner, der 1677 var ansat af Thomas Fincke som Rådfoged og Skriver og efter dennes Død tillige ansat som Skifteforvalter. — De Forbrydelser, denne egenmægtige Mand beskyldtes for, vare af den groveste Art: Uredelighed, Underlæg, Overfald, Ulerlighed, Voldtægt, Selvtægt, Tyveri og falsk Regnskabsførelse. Endvidere var han Ophavsmanden til en Hekseproces, der førtes i flere Aar, og som illustrerer den Tids ringe Kultur og store Overtro. Relfærdigheden sejrede dog tilsidst, og Dechner dømedes til Kædsstrøgning og paa Livstid „at arbejde udi Jærn paa Bremerholm“.

Da Fæstningsværkerne paa Christiansø vare fuldførte, flyttede en Del af Hammershus Garnison derover. Samtidig flyttede Kommandanten til Rønne, og der ansattes en Vice-Kommandant, der nærmest havde til Opgave at bevogte de Fanger, der af og til sendtes hertil. Den sidste Slotspræst var da overflødig og bad ydmyg Kongen give sig en ringe Gaard i Olsker, da han i hele 16 Aar havde betjent de paa Slottet værende Folk og Soldater og ikke havde haft fast Løn, hverken Knægtspenge eller noget andet; endda ikke Offer havde han faaet, endda han havde givet dem baade Ordet og Sakramentet!

I Aaret 1697 modtog Hammershus alter en fornem Fange, Ingeborg Dorthea Holch, men da Hammershus var i saa slet Tilstand, befalede Kongen, at Logementet til hende maatte tillaves paa hans Bekostning og at Kommandanten skulde lave to Kamre til, i hvilke der kunde være Varme, samt indrette hende en Skorsten at koge i.

Endvidere forvistes hertil Rigitze Grubbe, Sophie Henriksdatter Tott og Hofdamen Justine Kathrine Rosenkrantz, som beskyldtes for forsogt Giftmord. Den bekendte Fritænker og Guldmager var Statsfange paa Hammershus 1719—26, men fik en „honnet Arrest“. saa han kunde faa Lov til frit at færdes i Slotlets Nærhed og søgtes som Læge af Omegnens Beboere.

Hammershus Slotsbygninger forfaldt efterhaanden mere og mere. Der var ikke Tale om Vedligeholdelser af nogen Art. Det blev livsfarligt at færdes i de gamle Bygninger, og de truede Mure rev man ned. Kommandanten gjorde sig en lille Indtægt af at sælge Sten fra Slottet, og Hovedvagten byggedes 1743 i Rønne af Sten derfra. Da den var færdig, nedlagdes Vice-Kommandant-Embedet. — Vistnok samtidig nedlagdes det gamle Hammershus Brothing eller Birkething, der flyttedes til Sandvig, hvor Raadhuset byggedes 1798. Herfra flyttedes det 1881 til Allinge, da Thing- og Arresthuset opførtes her.

Kappestriden paa Søen.

Blandt de mange Ting, som i denne Krig angives at der kæmpes for, er næppe nogen mere sand eller rigtig end den, at der kæmpes om Herredømmet paa Havet.

Tyskland har udviklet sig mægtigt i næsten alle Retninger, men vistnok mest, i hvert Fald mest iøjnefaldende paa Søfartens Omraade. Fra det rene intet har Landet i Løbet af en Menneskealder skabt Verdens næst-

største Flaade, baade Handels- og Orlogs. Og det Tidspunkt laa indenfor en overskuelig Fremtid, da det vilde være England vanskeligt at holde Pladsen som Nummer en. Ganske vist er dens Orlogsflaade den tyske langt overlegen, og dets Handelsflaade i Tal og Tonnage 3 Gange saa stor som Tysklands.

Men trods denne solide Overvægt, var Konkurrencen fra tysk Side alligevel følelig, paa enkelte Omraader endog generende. Dette sidste gælder særlig Skibenes Størrelse og Udstyr. At faa Overvægten i Tal var for Tyskerne haabløst indenfor den nærmeste Fremtid. Saa vilde de være Nr. et i Størrelse og med ægte tysk Energi byggede de stadig større og større Skibe — baade Dampere og Sejlere.

Som de praktiske Folk de er, lod Englænderne dem ugenert tage Tølen paa Sejlskibenes Omraade. Og det maa indrømmes, at Sejlskibe som dem, Tyskerne byggede i 90-erne har Verden aldrig set Mage til. Store 5-mst. Fuldskibe og Barker, der gik i stadig Fart paa Chile og udførte de hurtigste Rejser, Sejlskibe har gjort. Det følte næsten som en Sorg i Søfartskredse hele Verden over, da det berømte „Preussen“ sank ved Dover efter en Kollision.

Og samtidig begyndte den transatlantiske Kappelstrid. Men her vilde England ikke give op. Det havde gaaet i Spidsen hele Tiden, og der vilde det holde sig. Det var England, det byggede det saa sørgeligt berømte „Great Eastern“, Kæmpedampere, som i Midten af sidste Aarhundrede lagde det første Kabel mellem Evropa og Amerika, men som viste sig ubrugelig efter kort Tids Forløb paa Grund af sin uheldige Konstruktion, som var for svag i langskibs Retning. Dette Uheld standsede i lang Tid Bygningen af store Dampere, indtil White-Star Linien vakte Opsigt ved i 90-erne at bygge Kæmpedampere „Oceanic“ paa 18000 Tons, en Størrelse, som den Gang var uøret; men snart efter fulgte „Cadric“ og „Celic“ med 23000 Tons, og nu fulgte engelske og tyske Nybygninger Slag i Slag, og skiftevis var de to Lande i Spidsen.

„Titanic“ og „Olympic“, „Mauritania“, og „Lusitania“, „Vaterland“ og „Imperator“ bringer i Kappelstriden Størrelsen op over 50,000 Tons og Gennemsnitshastigheden til over 25 Knob. Og England holdt sig i Spidsen.

Hvad Uddaldet af Krigen og dermed Forholdet mellem de to Landes Skibsfart vil blive, er naturligvis umuligt at sige nu; men sikkert er det, at trods den vundne Erfaring om, at intet i Virkeligheden sætter Grænse for den Størrelse af Skibe der kan bygges, saa vil rimeligvis rent økonomiske Hensyn afgøre den Størrelse, som det kan betale sig at auvende.

I Anledning af „Lusitanias“ Tab har der været Tale om, at Cunard-linien vilde købe den hollandske Nybygning „Statenham“ paa 32,000 Tons, hvilket er det største Skib, som er under Bygning for Øjeblikket, naar undtages White-Star Liniens „Britanic“. „Lusitania“ var paa 30,000 Tons og det hurtigste Skib, som fandtes for Tiden. Imidlertid har det engelske Selskab opgivet at sætte en saadan Kæmpedampere i Fart. Der synes i England at være Tendens til ogsaa her at lade praktiske Hensyn raade, og den store Fart, som kun er mulig ved store Skibe, er ikke økonomisk. Desuden synes det rejsende Publikum at sætte større Pris paa Komfort og Sikkerhed end den store Fart, der, omsat i Tid, dog kun drejer sig om et Par Dage.

Denne Beslutning fra engelsk Side er jo ganske vist fattet nu, hvor den

tyske Konkurrence ikke er generende.

Om den nationale Stolthed lader den blive gennemført efter Krigen, er en anden Sag.

Smeden og Pengeskabet.

Fra en af Berlins Forstæder fortælles følgende Historie: En Forretningsmand, som havde sin Privatbolig der, kom ved en Uforsigtighed til at smælde Pengeskabets Dør i, medens Nøglerne laa inde i Skabet. Nu var gode Raad dyre. Man skulde netop telefonere til Berlin efter Hjælp, da man kom til at huske, at der boede en dygtig Laasesmed i Nærheden. Denne blev tilkaldt og aabnede med Lethed Skabet.

— Hvad er jeg skyldig, spurgte Ejeren.

— 30 Mark.

— Men det er jo uøret! En saadan Sum for et Par Minutters Arbejde.

Bom! Døren fløj i igen, og Smeden vilde gaa sin Vej.

— Nej, nej, raabte Købmanden, De maa ikke gaa; mulig kan vi alligevel komme overens.

Smeden nærmede sig atter Skabet, og efter et Par Minutters Forløb havde han igen aabnet det.

— Nu, hvad er den billigste Pris, spurgte Købmanden og nærmede sig ængsteligt Skabet.

— Ja, nu koster det 50 Mark, svarede Smeden og slap ikke Haanden fra Døren.

Med sur Mine maatte Købmanden, som var kendt for sin Gerrighed, betale den forlangte Sum.

Hvordan man bliver fattig.

Af følgende Grunde bliver man fattig, siger en sydsamerikansk Avis.

Naar man indbilder sig, at andre er pligtige til at underholde En.

Naar man ikke fører Bog over sine Udgifter.

Naar man lader sig narre af Projektmagere.

Naar man lader Venner benytte sig af Ens Elskværdighed og Gæstfrihed.

Naar man forsøger at gøre, hvad andre venter af En, og ikke, hvad man selv evner og kan.

Naar man ikke i Dag gør, hvad man mulig kan gøre Dagen efter.

Naar man ikke tror, det lønner sig at gøre alle Overenskomster og Aftaler skriftlig.

Naar man vender op og ned paa det gamle Ordsprog „Arbejdet først, Fornøjelsen siden“.

En mærkelig Ret.

Hvad Eksporten hitter paa.

Krigen har gjort mange Mennesker opfindsomme, og man er ikke gaaet af Vejen for de mærkeligste Ting, da det her har vist sig, at næsten alt kan sælges i disse Krigstider.

Den sidste Eksport-Opfindelse tager sig if. „Svb. Av.“ saaledes ud: En derboende Fabrikant og Eksportør af Æble-Marmelade havde netop faaet 5000 Kilo færdig, da Regeringen udstedte Udførselsforbud.

Nu er Æble-Marmelade ganske vist ikke af de lettest fordærlige Fødevarer, men saadan i en Ruf at afsætte 5060 Kilo, lader sig ikke gøre herhjemme, hvor der endnu er fuldt op af Smør og Margarine. Og det var jo væsentlig som et Surrogat for disse Produkter at Marmeladen var fabrikeret til Eksport.

Imidlertid traf det sig en Dag, at Marmelademanden kom i Snak med en Rollmopsfabrikant, og da Rollmops stadig kan udføres, blev de to Eksportører enige om at lave en Forretning i Forening.

Der blev fremstillet nogle Prøver, der præsenteredes Opkøberne, og da man samtidig gennem en Analyse kunde bevise, at Marmeladen indeholdt over 50 pCt. Sukker, en Vare, der er velset syd paa, blev Opkøberne straks saa charmerede i den ny Komposition, at de opkøbte hele Partiet og afsendte det.

Men hvorledes denne mærkelige Ret har smagt Tyskerne, melder Historien intet om.

Ved Vaarbrud

Aa, hvor elsker jeg Livet og Lyset, her bag min Rude, Livet, der funkler og summer i Vaarens Sollys derude.

Alle de smaa bitte Blade paa spinkle, dunede Stilke vajer i Vaaren som Faner af blafrende lysegrøn Silke.

Engens gule Ranunkler skinner omkring med Solen — og i en Krog ved Gærdet smiler alt Vaarviol.

Bitte Guldstjerner nikker med deres klingende Bjælder, Solen gyder sit Guldskaar over Viol og Nælder.

Ja, det er Foraar derude, og Vaarlængslen vokser i mig. Aa, hvor elsker jeg Livet, det Liv, der synger forbi mig!

Fra Uge til Uge

For at proviantere

ankrede et stort 4-mst. Dampskib „Mausuria“ igaar Formiddags op her paa Rheden. De handlende her mente dog ikke helt at kunde tilfredsstille det store Begær, der syntes lovlig rigeligt for en Rejse til Stockholm. Skibet kom fra Stettin med Kul og Briketter. Havde det været en Englænder, var der sandsynligvis blevet svaret: Ingen Levnedsmidler uden Kul!

Foredragsforeningen

afholder 2den Paaskedag en Koncert paa Christensens Sal, som antagelig vil samle smækfuldt Hus. Foreningen har nemlig arrangeret sig med Sangforeningen, der under Hr. Overlærer Jens Kofods mangeaarige dygtige Ledelse har vundet saa mange Lavrbær og altid formaar at samle et interesseret Publikum. — Se iøvrigt omstaaende Annonce.

Skatten.

Gaar Kommissionens Forslag igennem, bevilges 100,000 her til Kommunen og vi slipper med en Skatteprocent af 12.

Teknisk Skoles Elevar-

bejde er ifl. omstaaende Kundgørelse som sædvanlig fremlagt til Eftersyn 2. Paaskedags Eftermiddag. Forhaabentlig vil interesserede Borgere ogsaa iaar møde talrigt op og være de unge en Spore til yderligere Fremskridt.

Gudstjenester og Møder.

Søndag d. 23. April

1. Paaskedag Ols Kirke Kl. 9 $\frac{1}{2}$, Skriftemaal 9. Allinge K. Kl. 2.
2. Paaskedag. Allinge K. Kl. 9 $\frac{1}{2}$, Skriftemaal 9. St. Ols Kirke Kl. 2.

Om Aftenen Konfirmationsfest i Allinge Menighedshjem. Alle Konfirmander og deres Forældre indbydes særligt. Alle er velkomne.

Evan. luth. Missionsforening Allinge Onsdag den 26. Møde i Allinge Kl. 8. Sjøint.

Erindringsliste.

Toldkamret 7—12 Form., 2—7 Efterm. Kæmnerkontoret 10—11 og 2—4. Laane- & Diskontobanken 2—4 Eftm. Sparekassen 10—12 og 2—4. Stempelfilial i Sparekassen 10—12, 2—4. Dampskibsexpeditionen, aaben ved Skibenes Ankomst og Afgang Tirsdag og Fredag Efterm., Mandag og Torsdag Form. Sognepræsten Tirsdag og Fredag 6—7. Distriktslægen 8—9 og 2—3. Postkontoret 9—12 og 2—7. Søndag 12—2. Telegrafstationen 8 Morgen til 9 Aften, Søndag 12—2. Borgmesteren træffes paa Kæmnerkont. Branddirektøren Mandag og Fredag Form. 8 til 10. Statsanstalten for Livsforsikring ved Chr. Olsen, Messen. Kontortid 1—4 Em. Folkebogsamlingen paa Raadhuset: Tirsdag Kl. 3, Fredag 7—8, Jernbanest. er aaben for Gods 8-12, 2-6 Primærkøp, og ligeds desuden 7-8 Aften samt til Tog, der afgaar udenfor nævnte Tid, fra en halv Time før Togets Afg.

Ordet er frit!

Vi gør vore mange Læsere i By og paa Land opmærksom paa, at enhver kan faa optaget Artikler og Indlæg om Emner af almen Interesse i „Nord-Bornholms Ugeblad“.

Betingelsen er kun, at det skrevne er holdt i en sømmelig Form og indenfor rimelige Grænser, samt at Indsendere — til Underretning for Redaktionen — opgiver Navn og Adresse. Ligeledes modtager Redaktionen gerne Meddelelser om saadanne Ting og Forhold, som egner sig til Behandling i Bladets Spalter.

Dette gælder baade Byen og Landet, og det er en Selvfølge, at Redaktionen altid vil iagttage den strengeste Diskretion med Hensyn til sine Kilder.

Søger De en Livsledsagerske,

skal den gamle Cykle sælges, ønsker De Adgang over deres Ejendom forbudt, har De fundet et Par Galoscher, skal der være politisk Møde eller Bal, har De Kreaturer til Salg eller vil De købe saadanne, har De faaet nye Varer hjem, paatager De Dem Reparationer, har De startet en ny Forretning — hvordan skal Folk saa faa det at vide, hvis De ikke averterer i et Blad, som virkelig læses.

„Nordbornholms Ugeblad“

læses af saa at sige alle i Nordre Herred og er derfor et fortrinligt Annonceblad. Send deres Annoncer til „Nordbornholms Ugeblad“.

Telefon 74.

Teknisk Skole i Allinge.

Elevens Arbejde for det nu forløbne Vinterhalvaar vil være fremlagt til offentlig Eftersyn 2. Paaskedag. Beretning om Skolens Virksomhed finder Sted Kl. 5 $\frac{1}{2}$ Efterm. Alle, der interesserer sig for Skolen er velkomne.

Bestyrelsen

Grammophon.

En ekstra god Grammophon med 20 Plader er indsat til Salg for 30 Kr. hos Urmager A. M. Lindberg.

ALBA
Cremant Chocolate
FINESTE DANSK FABRIKAT
7 Høyer og Buller fra 10 - 1000

17 Fag godt Halmtag
er til Salgs paa
Risegaard i Olsker.

Koncert i Allinge.

Til Fordel for Allinge-Sandvig
Foredragsforening — med velvillig
Assistance af Frk. Magda Riis,
Fotograf Alfr. Kjølner og „Allinge-
Sandvig Sangforening“: Dirigent
Overlærer Jens Kofod

2den Paaskedag Kl 8
paa Christensens Sal.

Blandet Kor, Violin, Klaver.

1. Plads 75 Øre,
2. — 50 —
Børn 25 —

Billetter samt Program faas i
Allinge Boghandel samt ved Ind-
gangen.

Foredragsforeningen.

Efter Koncerten fælles Kaffe-
bord for Medlemmerne.

En flink Pige

kan faa Plads til 1ste Maj hos
Jensen, Lærkegaard

Egte Carlshamm-Snus

faas hos
I. B. Larsen.

Brune Bønner
85 Øre kg.

Hvide Bønner
80 Øre kg.

Røde Linser
110 Øre kg.

faas hos J. B. Larsen Allinge

Hegntraad og Kramper

Kædevarer, Fjederhager og Led,
Grebe, Skovle og Spader
anbefales til meget billige Priser.

P. C. Holm

Rosen-Kartofler,

Gulerødder og Rødbederer til
Salgs hos
Chr. Jensen, 34. Slvpl., Olsker.

Et Hus

er billigt til
Salgs.
Jordtilliggende ca. 1 Td. Ld.
Frederik Christensen,
17. Slg. Pcl., Rutsker.

Nye hjemkomne

Tørrede Aprikoser
70 Øre 1/2 kg.

Tørrede Fersken
55 Øre 1/2 kg.

Tørrede Æbler
60 Øre 1/2 kg.

faas hos I. B. Larsen Allinge
Telefon 12.

Have-Møbler
Rødskeer
Frø
og Rosenkartofler
anbefales.
P. C. Holm.

By- og Herredsfuldmægtig
Johannes Kofod, Hasle.
træffes paa Raadhuset i Allinge
hver Mandag efter Kl. 10 Form. og
i Klemensker Kro hver Fredag
fra 2—5 Etm.

En flink Dreng

kan komme i Lære til 1ste Maj.
Bager Holm.

Sort Farve

til Uld og Bomuld — er atter paa
Lager.

J. B. Larsen.

Hotelkarl.

Et flinkt ungt Menneske kan straks
faa Plads paa Hølers Hotel

Forlang

hos Deres Købmand

Viggo Glistrup's
Kaffe!

Rø Svineavlforenings Orner

staar opstaldet paa Bondegaard og
Dynddalegaard.

Bestyrelsen.

J. B. Larsen

Cigarer
Cigaretter
Tobakker

Allinge.

Telefon 12.

To 2-Vær. Lejligh.

— centralt beliggende i Allinge —
den ene med Køkken, er til Leje,
om ønskes delvis møbleret. Bog-
trykkeriet anviser.

Et lille Parti

prima gul Saahavre

er til Salgs paa
Allinge Teglværk

M A J S M E L.

60 Øre kg — anvendes i Stedet for
Kartoffelmel. Faas hos

J. B. Larsen

150 gode Frugttræer

udsælges i Løbet af denne Maaned
til nedsat Pris.

Spise- og Foder-Gulerødder
er til Salgs hos

Gartner Kofod,
Hallelyst.

Hyldebærsaft

er atter paa Lager.

Tørrede Hyldebær anbefales.

I. B. Larsen.

SOLLIGNUM

er det bedste eksisterende Træ-Konserveringsmiddel og giver
tillige en smuk Farve. Faas hos

Allinge Kolonial- & Produktforretning.

Manchetskjorter, Kraver, Flipper, Manchetter, Slips
Sokker, Seler.

Mange fikse Nyheder.

Nordlandets Handelshus.

Ekstrafin cronebrændt Tjære

er paa Lager og anbefales til billigste Priser fra

Allinge Kolonial- og Produktforretning.

Høj Pris betales

før hvid vasket Uld og strikkede Uld-Klude, naar Varer tages
i Bytte.

Nordlandets Handelshus.

Vi anbefaler

vort velassorterede Lager af
Isenkram, Glas, Porcellæn og Fajance

til billigste Priser.

Allinge Kolonial- og Produktforretning.

Rødkløver-Afharpning

er mere smaa-kornet, men ser ellers ud til at være spiredygtig og anven-
delig i specielle Tilfælde. Pris 40 Øre pr. Halvkilo.

Nordlandets Handelshus.

Til Tagstrygning

anbefales en ekstrafin Calciumstjære eller Linoliumstjære
fra

Allinge Kolonial- & Produktforretning.

Brødrene Anker Jernstøberi & Maskinfabrik

Telefon 2. Hasle Telefon 2.

Cambridgetromler, Hesteriver og Slaamaskiner.

Prøv vor udmærkede

MARGARINE

og De vil blive tilfreds saavel med Kvalitet som med Pris.
Frisk Tilførsel flere Gange ugentlig.

Allinge Kolonial- & Produktforretning.

Rigtig gode kantskaarne Udskudsbrædder!

Vi har endnu rigeligt Lager heraf, — og vi sælger ogsaa billigt.
Brædderne ekspederes frit kørt og læsset paa Banevogn. Forlang Tilbud.

Nordlandets Handelshus.

Husk vort velassorterede

Trælast-Lager!

Forlang Tilbud, og vi er til Tjeneste.

Allinge Kolonial- og Produktforretning.

Allinge Bogtrykkeri anbefales. Telefon 74.

Alle Slags Tryksager hurtigt og billigt.

Kolonialvarer

i bedste udsøgte Kvaliteter til billigste Dagspriser
anbefales fra

Allinge Kolonial- og Produktforretning.

Bornholmsk Avl af velrenset Saasæd

Svaløf Søgerhavre, en Gaards Avl.
Gul Næsgaard Havre, triørrenset.
Gartons Saahavre, Stivvippe-Type.
Tystofte 2-radet Byg

sælges til lavesle Pris ved kontant Betaling.

Nordlandets Handelshus.

Suktermelasse og Blodmelasse

anbefales fra

Allinge Kolonial- og Produktforretning.

Bornholms Spare- & Laanekasses

Afdeling i Allinge

Kontortid: 10—12 og 2—4.

Modtager Indskud paa alm. Sparekassetilkaar til en Rente
af 4 pCt. p. a., paa Folio til 2 pCt. p. a.

Til Stegning og Bagning

anbefales vort ekstragode Plantefedt.

Allinge Kolonial- & Produktforretning

Prima Palmekagemel a 10 Kr. 50 Øre,

Prima Majs Glutenfoder a 11 Kr. 75 Øre,

Ny Blodmelassefoder a 9,25.

anbefales som et udmærket Foderstof til Ungkvæg og Kalve. Priserne
ere pr. 50 Kilo netto i

Nordlandets Handelshus.

Vor bekendte fine Kaffe

samt The, Chokolade og Cacao

anbefales det ærede Publikum.

N.B. Chokolade og Cacao til gamle Priser.

Kaffe, altid friskbrændt og nymalet.

Allinge Kolonial- og Produktforretning.

Hatte og Huer.

Altid det nyeste i

Nordlandets Handelshus

Cykler, Dæk og Slangere.

Et meget stort Lager, baade af Cykler og Gummi forefindes, og da jeg har indkøbt mit Gummi for i Aar før de nuværende høje Priser fremkom, kan jeg sælge til meget smaa kontante Priser.

H. C. Mortensen, Allinge.

Telefon 79.

A. P. L.

er den mest aromatiske og appetitvækkende Bitter.

Faas i Allinge kun hos

Allinge Kolonial- og Produktforretning.

Et sjældent Tilbud i vor Tid.

!!

Nedenanførte Varer bestilte jeg i Sommeren 1915, men har først faaet disse leveret i April.

Derfor kan jeg, trods de store Prisstigninger saavel paa Garn som Farve, dog sælge Varerne til nedestaaende Priser.

Maskintøj, smaa Maal	65 Øre m
Ravndug	80 -
Lining	50 -
Diagonal	70 -
Flonel, blegrød	60 -
Livfo'r	40 -
Bomuldstøj	40 -
Bomuldslærred	32 -
do.	25 -

ALLINGE i April 1916.

for Messens Æne-Udsalg.

CHR. OLSEN.

Telefon Nr. 100.

For renyaskede uldne strikkede KLUDE betales 1 Kr. pr. Kilo, ombyttet med Varer.

Prima kontroll. Foderstoffer

anbefales til billigste Dagspriser fra

Allinge Kolonial- & Produktforretning.

N.B. Vi har endnu et Parti Glutenfoder.

Klædevarer.

Vi har et stort Lager af alle Slags Klædevarer, som vi tilbyder til rimelige Priser.

Ethvert Klædningsstykke leveres efter Maal med kort Varsel.

Største Udvalg og billigste Priser i

Nordlandets Handelshus.

Allinge Bogtrykkeri leverer alle Tryksager til billigste Priser.

„Jack Cut-throat“'s Lærling.

—o—
Af Christian Jørgensen.

Cirka tre Kvarter forløb uden at noget hændte. Professor Hicks troede, at idet mindste her paa Stedet vilde Natten ingen Begivenheder bringe.

Imidlertid vilde dette aldeles intet Bevis være imod hans Hypotheser Rigtighed. I Kvarteret omkring Town Street og Small Street ligger netop mange Huse med lysegraa Façader, og de samme Lysforhold kunde umaadelig nemt være tilstede i et andet Hus. Naar Professor Hicks netop havde valgt dette Hus skyldtes det snarere en Indskydelse end en logisk Slutning.

Imidlertid rettede en af hans Medhjælpere sin Blændlygte mod Yderdøren til Ejendommen til venstre og han opdagede herved tilfældigt, at Laasen var borte, savet ud med et fint, skærende Instrument.

De trængte nu ind i Ejendommen, men ved det Syn, der mødte dem, veg de lamslaet tilbage. I Sovekammeret var der en enkelt Seng. Overdøren og en sønderflænget Skjorte laa paa Gulvet, og i Sengen laa et fuldstændigt nøgent Mandslig. Halsen var overskaaret ved et meget dybt Snit, og Legemet var sønderhakked og flænget med utallige Stik og Snit, tydeligt frembragte med et bredt og skarpt Instrument, sandsynligvis en Forskærkniv eller Bowiekniv.

Den myrdede var en Rentier, Mr. Browdean. Han var meget velstaaende og det viste sig senere, at der i Ejendommen befandt sig flere tusind Pund Sterling i rede Mønt, men intet var stjålet. Det var allsaa tydeligt, at Morderen var en sindssyg. Og de Omstændigheder, der havde fremkaldt hans Raserianfald, var nu tydeligt klarlagt af Professor Hicks

IV.

Mordet paa Mr. Browdean, der allsaa blev øvet Natten mellem den 16. og 17., var et eklatant Bevis for Rigtigheden af Professor Hicks' Teori. Man skulde synes, at det i Grunden var et meget ringe Skridt, men Professor Hicks var den Mand, der med storlinjet Genialitet førte Teori over til Praksis.

I Delektivkredse tilskrev man ikke den ved Kendsgerninger beviste Teori videre Betydning. Opdagere Dr. Bratfield skrev saaledes i „Morning Cronide“, at „Professor Hicks' fremragende Dygtighed som teoretisk Psykolog er ved Mordet i Small Street 17 yderligere bevist, men hvad vi trænger til er Kendsgerninger, Spor. Hvor der ingen Spor findes maa selv en Professor Hicks give op.“

Professor Hicks gav ikke op. Hans geniale Løsning af Problemet „Jack Cut-throat“ minder om Columbus' Æg, saa resolut er den.

I Town Street No. 38^a bor en Mr. Burns, en Ungdomsven af Professor Hicks. Huset er en stor Bygning, bygget i forrige Tiaar, og som mange andre Huse i Nabolaget dækket af lysegraa Maling. Den 17de om Formiddagen havde Professor Hicks en længere Samtale med Mr. Burns, og samme Eftermiddag forlod denne med Familie Ejendommen og indlogerede sig for Natten i et af Southwarks Hoteller. Samtidig lagde Professor Hicks sammen med tre andre Opdagere, Dr. Johnson, Harry Eagleston og min Ven Joseph Harrison Slagplanen for Nattens Arbejde og traf Aftaler med Beboerne paa første og tredje Sal.

Klokken halv elleve var der mørkt i Mr. Burns Lejlighed, medens der i Etagerne oven over og neden under stadig brændte Lys. Og allerede samme Nat gik „Jack Cut-throat“ i Fælden.

Cement, Tagpap,

Tag- og Staldvinduer, Murgryder, Fyrdøre, Riste og Renseluger anbefales til billigste Priser.

Allinge Kolonial- Produktforretning.

Sengen var opredt, og en Bylt lagt i den. Paa den anden Side laa Mr. Harrison med Hanen paa Revolveren spændt, bag Døren stod Dr. Johnson, medens Professor Hicks og Mr. Eagleston holdt sig i Stilling i hver sin Krog, med aabne Øren, rede til at opfange enhver, selv nok saa svag Lyd.

Det var Maaneskin, og en Lysstraale faldt ind paa Gulvet foran Sengen; dennes Hovedende var imidlertid fuldstændig beskyttet.

Da Klokken var lidt over elleve sneg en mørk Skikkelse sig over Gulvet. Saa lydløs var Skikkelsens Tilsynekomst, at ingen af de fire Opdagere mærkede noget før Morderen med en Kats Behændighed sprang henimod Sengen og slog Dynen til Side.

Han fik imidlertid ikke Tid til at blive skuffet over kun at finde en Bylt Klæder i Sengen, for som et Lyn var Mr. Eagleston over ham og greb ham med et fast Tag bagfra. Idet samme rejste Mr. Harrison sig og pegede paa Forbryderen med sin Revolver, medens Dr. Johnson og Professor Hicks ogsaa sprang frem fra deres Skjul.

(Fortsættes).

En ædruelig og paalidelig Kusk

søges til 1ste Maj.

Vognmand Jacobsen,
Allinge. Telefon 19.

P. C. HOLM

anbefaler

Barnevogne, Klapvogne
Vugger og Barnesenge
i stort Udvalg.

Søger De en Pige, en Karl eller en Dreng, eller mangler De en Svend eller Lærling, en Fodermester eller anden Medhjælp, bør De snarest avertere i Nord-Bornholms Ugeblad, der hver Fredag bringes direkte ind i 1700 Hjem og læses af saa godt som hvert eneste Tyende. En Annonce her i Bladet vil derfor saa godt som altid bringe et tilfredsstillende Resultat.

Høstbindegarn.

Vi har rigeligt Lager og sælger til rimelige Priser mod Bestilling inden denne Maanedes Udgang. I de ærede Forbrugeres egen Interesse anbefales det derfor at bestille nu hos

Allinge Kolonial & Produktforretning

En Eftersending af

Sludstrup Barres Roefrø

Avl paa store Roer af Røstet St., garanteret Spireevne 77 pCt., Pris a 110 Øre pr. Halvkilo. Vi beder eventuelle Købere om at forsyne sig heraf, thi Lagrene af Barres Roefrø ere snart aldeles rømmede.

Nordlandets Handelshus.

Alle Sorter Markfrø

i ekstra fine Kvaliteter anbefales fra

Allinge Kolonial- og Produktforretning.

Et Parti Majs og Rapskager

udsælges til billige Priser.

Allinge Kolonial- og Produktforretning.

Rugeæg til Salgs.

Rugeæg af sorte Minorka, gule Orpingtons og Rhode Islands Reds tilbydes for 12-15 Øre pr. Stk.

Bestillinger paa daggamle Kyllinger modtages, 35 a 40 Øre pr. Stk.

Andersen,
Allinge Station.

Rabarber-Stilke uden Sukker

Stikkelsbær naturel, uden Sukker

Ribes naturel, uden Sukker

Kirsebær naturel, uden Sukker i 1/2 og 1 kg Glas.

Udmærket til Grød og Frugtsupper

Rabarber-Kompot

Stikkelsbær Kompot

Kirsebær Kompot

i 1/2 og 1/4 kg Glas.

Blandet Frugtsaft.

1/1 Fl. 50 Øre, 1/2 Fl. 27 Øre.

I. B. Larsen Telefon 12.

Gødningssalt

anbefales til billigste Priser.

Allinge Kolonial- & Produktforretning

Høns

købes til højeste Dagspris.

Wilh. Hansen.

Sandvig, Telf. 1.

Thermoflasker

og løse Flasker til samme er atter hjemkommet.

P. C. Holm.

Hvide Gardintøjer.

Stilfulde Mønstre, - Prima Kvalitet. Eget Fabrikat.

Indkøbt i August 1915 inden de sidste store Prisstigninger.

Gardinerne forhandles fra

Messens Æneudsalg i Allinge.

København, April 1916.

Hilligson Koedt & Co.